

Jus Canonicum Practice Explicatum

Seu Decisiones Casuum Ad Singulos Decretalium Gegorii Papæ IX. Titulos,
& ad Consuetum Referendi Modum accommodatæ

Complectens dimidiam Decretalium Partem, videlicet nonaginta duos
Titulos, nimirum usque ad Titulum XX. Libri de Feudis exclusivè

Pichler, Vitus

Ingolstadii, 1728

Quæst. II. An curare, ut suppleantur Missæ, quas neglexit defunctus?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62305](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62305)

non Jus successione, quia istud non acquiritur à Coadjutore in compensationem servitorum, quæ præstat Coadjutore, sed à Pontifice prorsus liberaliter conferitur salva interim mercede; quæ debetur pro sustentatione residentis & in Choro servientis Coadjutoris loco Coadjuti: non c. 1. cit. quia, licet ibi omnes fructus adjudicentur Coadjutore limitate, per hoc tamen non liberatur Coadjutus ab onere præbendi alimentum ex dictis fructibus sibi residuis suo Coadjutore, quod alia Jura & ratio manifesta ipsi injungunt; possunt enim hæc duo simul stare: non Ratio, quia afflictio non reputari debet, si Coadjutus, qui nihil servitorum præstat Ecclesiæ, de superfluis redditibus, qui omnes ipsi cedunt, alere debeat Coadjutorem, qui ejus labores & o-

nus portat, dignus utique alimentis propterea; in c. 5. cit. est sermo de illa afflictione, quæ consistit in privatione Beneficii; hanc Jura noluerunt addi vel irrogari afflicto, seu agrotanti Clerico; sed potius voluerunt ei succurri per Coadjutorem, à Coadjutore, si patiantur redditus beneficiales, alendum: non denique *Defectus reddituum* pro sustentando utroque non sufficientium; quia constat, eos abundantes fuisse ad alendum tam Coadjutorem quam Coadjutum. Cum igitur onus alendi Coadjutorem incubuerit Coadjutore, & iste in vivis illum non aluerit, hoc onus translatum est in hæredes; utpote qui, sicut in omnia jura, ita & in obligationes defuncti successerunt.

QUÆRITUR II.

An Gundisalvus rectè petierit à dictis Hæredibus, ut suppleri curent Missas, in quibus per duos annos deficit Adelbertus?

Non obstante, quòd hæredes Gundisalvo objiciant, hanc rem ad ipsum nihil pertinere, ac prout actionem ipsi non competere; ac insuper præsumi posse ac debere, quòd Adelbertus per tertium legi fecerit Missas suo Canonici annexas; & demum licet omisisset gemina sacra singulis hebdomadis dicenda, nullam tamen hæredibus incumbere obligationem ea supplendi; cum nec ipse Adelbertus, si convalesceret, ad ea supplenda obligatus extitisset; eò quòd nec Ecclesia,

nec Fundatores censeantur tam rigidè obligare Beneficiarios, ut, si ob morbi impedimentum implere non possint obligationem suam, postea id, quòd præstare non poterant, compensent sub poena amittendi fructus & stipendia; cum nec Domini sæculares, paulò moderatiores, soleant suos famulos privare stipendiis, si ob morbum præstare servitia non potuerint, nec alios, qui præstarent, sibi substituerint. Sic etiam Canonici, licet per integrum annum, vel per plures

ob morbi impedimentum interesse Divinis, & alia Officia obire non possint, non privantur ulla parte fructuum, etiam distributionum quotidianarum, utut istæ pro singulis interessentiis velut merces constitutæ sint.

His, inquam, non obstantibus, iustè omnino postulavit Gundisalvus, ut hæredes Adelberti adigantur, ut ex massa hæreditatis compensent gemina sacra hebdomadaria per duos annos à defuncto neglecta. Ratio fundatur in pacto tacito, quod Adelbertus inuit ad dicta Sacra hebdomadatim dicenda secundum intentionem Fundatoris, quando Canonicatum, cui illa cum peramplis redditibus sunt annexa, recepit: cum igitur redditus præfatos perceperit, simul obligationem dicendi per se, vel per alium, illa sacra contraxit, cui cum in vita non satisfecerit, clarum est, eam ad hæredes, ad quos illi redditus pervenerunt, vel saltem hæreditaria bona, fuisse devolutam titulò Justitiæ. Accedit, quòd præter ordinationem Fundatoris, non sine onere geminarum quot hebdomadis Missarum tam pingues redditus concedentis, subintret etiam obligatio ex parte hæredum ad exonerandam animam defuncti juxta vires hæreditatis. per *c. fin. de sepulturis. Et c. Nos quidem de Testam. &* quidem, si à Judice moniti per annum facere id neglexerint, sub pœna amittendi hæreditatem. *Auth. hoc amplius. C. de fideicommiss. Et Nov. 1. c. 1. S. si quis autem.*

Opposita parùm stringunt; siqui-

dem Missarum celebratio est causa præconsequenter ad eam exigendam constituitur de populo (à fortiori in Canonicatu & beneficio successori) competit actio, ut docent tam Theologum quàm Canonistam, congeli per *Dionysium nam to. 6. tr. 8. resol. 40. &* per *Boetium bosam de 7. E. II. l. 3. c. 27. n. 11. imò etiam nemine agente vel infirmo Judex tenetur ex officio suo compellere hæredes ad causam piam celebrandam. Ridolphin. in Præxi p. 2. c. 4. n. 68. Card. Mantica conject. ult. volunt. l. 4. tit. 5. art. 1. n. 14. Id quod DD. quoque tractant de obligatione ad sacram supellectilem in statu hono servandam in *Beneficii conformiter textui in fin. caus. 12. q. 1. Et c. de bis 4. de cler. adif. Surd. conf. 62. per tot. Sperell. decis. 67. à n. 4. Clericus Sacrificio Missæ decis. 44. ubi præclarat, ad quos spectet provisorum mentorum Ecclesiæ vel Altaris celebrandis Missis, ac aliis officiis Divinis. Præsumptio merè probabilis & dubia satisfactio, atque celebratio incerta non sufficit, ubi obligatio claris Fundatoris verbis est certa & dubitabilis. Præterquam quòd præsumptio pro celebratione Missæ facta locum non habeat in hoc casu cum Missæ debuissent legi vi fundationis in loco certo, in quo tamen actas non fuisse satis constat; præsumptio enim cedere debet veritati.**

Ultimum in Capellanis & Missis fundatis non procedit; quia Fundatores assignare solent redditus in illis

ni & mercedis, quæ non debetur, nisi præfrito opere. *erg. l. 15. §. 2. & ff. Locati. l. 5. ff. §. 1. t. C. de con- d. ob. cas.* ibique DD. qui notant, Dominum, qui promissio stipendio vel mercede conduxit famulum, iste vero diuturno morbo detentus non præbat operas, non teneri ad exfolvendam ei mercedem, nisi aliter sit conventum, aut nisi aliud ferat consuetudo, uti habet apud Officiales Principum, cum quibus fortè esse potest paritas quoad fructus Canonicales, qui præcisè pro residentia in

loco Canonice statuti sunt. Cum his fructibus, uti & cum Distributionibus quotidianis ex una, & ex altera parte cum redditibus, pro certo numero Missarum quot hebdomadis dicendarum designatis, non est paritas; quia fructus Canonicales & Distributiones quotidianas Jura ipsa tribui volunt ægrotantibus Canonicis, non verò redditus pro certis Missis, si istæ ob morbum omittantur, fundatis, utpote per modum salarii & mercedis pro Missarum penso statutis.

QUÆRITUR III.

An Gundisalvus jure petierit, ut hæredes reparent ædes Canonicales, quas Adelbertus ruinosas reliquit?

Etiam ab hac reparandi domum Canonicalem obligatione immunes esse volebant hæredes. I. ideo, quia obligatio reparandi domos Beneficiorum & Canonicorum incumbit illis, qui tenentur reparare ipsas Ecclesias, ut habet communis cum Barbosa *ex c. 1. §. 4. de Eccles. adific.* qui etiam in *tr. de offic. Paroch. c. 13. n. n.* sic à S. Congregatione declaratum refert; quia nimirum hujusmodi ædes sunt accessoriae ad Ecclesias: at qui ad reparandam Ecclesiam nemo unquam obligat hæredes Beneficiati vel Canonici defuncti, cum reparari debeat ex redditibus Fabricæ. *can. 10. can. 10. q. 1. Sperell. decis. 67. n. 1. & alii communiter.* II. quia nec ipse Adelbertus vivens fuit obligatus ex

suis redditibus, quos percepit ex suo Canonice, reparare ædes, eò quòd isti redditus non fuerint redundantes, sed necessarij ad ipsius sustentationem, & si eos in hunc finem non absumpsit, ejus parsimonix est tribuendum: ex redditibus autem parsimonialibus utique non fuit obligatus Adelbertus, sed tantum ex Beneficialibus sui Canonice, iisque ultra congruam Nobili debitam residuis. per verba *c. 4. cit. ibi: si eis supersint.* Sperell. *n. 4. seqq.* III. quia ipse Adelbertus vivens jam satisfecit, siquam habuisset, obligationi; diversis enim temporibus varia fecit melioramenta in sua domo Canonicali, & satis magnos successivè sumptus ad illius conservationem: ergo nulla amplius obligatio remanet apud